

Broj: 03-33-413/2021
Sarajevo, 06.05.2021. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Prilazno: 10-05-2021			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 33 -	253	/21

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- **Predstavnički/Zastupnički dom-
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedavajući**
- **Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući**

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljam **INFORMACIJU O EPIDEMIOLOŠKOJ SITUACIJI COVID-19 U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE NA DAN 04.05.2021. GODINE, S PRIJEDLOGOM NAREDBI I PEPORUKA KRIZNOG ŠTABA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA**, koje je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila na 265. sjednici, održanoj 06.05.2021. godine.

S poštovanjem,

PREMIJER

Fadil Novalić

Na temelju članka 19. stavak (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), na prijedlog federalnog ministra zdravstva i predsjedatelja Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva, s ciljem provedbe Odluke o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u predmetu E.Š. i dr. broj: AP3683/20, te s tim u svezi ispunjavanje obveza iz točke III. stavak (1) Odluke o proglašenju prestanka stanja prirodne nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19) na području Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 265. sjednici, održanoj 06.05.2021. godine, donosi

ZAKLJUČKE

1. Usvaja se Informacija o epidemiološkoj situaciji COVID-19 u Federaciji Bosne i Hercegovine na dan 04.05.2021. godine s prijedlogom naredbi i preporuka Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva.
2. Usvajaju se Naredbe Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva koje su sastavni dio ovih zaključaka (Privitak 1.).
3. Usvajaju se Preporuke Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva koje su sastavni dio ovih zaključaka (Privitak 2.).
4. Naređuje se vladama kantona, odnosno kantonalnim stožerima ministarstava zdravstva uvođenje restriktivnijih mjera spram procjene epidemiološke situacije u kantonu, odnosno općini uz redovito obavješćavanje Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva.
5. Naredbe i Preporuke Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva donose se sa rokom važenja od 14 dana računajući od dana, 06.05.2021. godine, koji se utvrđuje kao dan početka primjene ovih naredbi i preporuka.
6. Prije isteka roka iz točke 5. ovih zaključaka, zadužuje se Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva da sagleda kompletnu epidemiološku situaciju COVID-19 u Federaciji BiH i sačini procjenu rizika, a radi razmatranja mogućnosti i potrebe izmjene naredbi i preporuka utvrđenih ovim zaključkom, te prema Vladi Federacije Bosne i Hercegovine dostavi prijedlog novih naredbi i preporuka.
7. Zadužuje se Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva da ove zaključke sa prilogima dostavi prema kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva, kantonalnim ministarstvima zdravstva, zdravstvenim ustanovama s područja kantona putem kriznih stožera kantonalnih ministarstava zdravstva, Kliničkim centrima u Federaciji BiH, općim, kantonalnim i specijalnim bolnicama putem kriznih stožera kantonalnih ministarstava zdravstva, Federalnoj i kantonalnim upravama za inspeksijske poslove i Upravama policija MUP-a kantona.
8. Sukladno Zaključku V. broj 21/2021 od 08.01.2021. godine pod točkom 4., Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će izvjestiti Parlament Federacije Bosne i Hercegovine o epidemiološkoj situaciji u Federaciji Bosne i Hercegovine i mjerama Vlade Federacije Bosne i Hercegovine koje su donesene u cilju zaštite zdravlja građana i smanjenja rizika za širenje virusa, na 265. sjednici održanoj dana 06.05.2021. godine.
9. Ovi zaključci stupaju na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj: 437/2021
06.05.2021. godine
Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO
ZDRAVSTVA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA
FEDERAL MINISTRY OF HEALTH

**INFORMACIJA
O EPIDEMIOLOŠKOJ SITUACIJI COVID-19 U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE NA DAN 04.05.2021. GODINE S PRIJEDLOGOM
NAREDBI I PREPORUKA KRIZNOG STOŽERA
FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA**

Sarajevo, svibanj 2021. godine

Cilj Informacije je realizacija provedbe Odluke o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u predmetu E.Š i dr. broj: AP-3683/20, te s tim u svezi ispunjavanje obveza iz točke III. stavak (1) Odluke o proglašenju prestanka stanja prirodne nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19) na području Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 34/20 i 5/21).

Uz informaciju se daje kompletan pregled epidemiološke situacije COVID-19 u Federaciji Bosne i Hercegovine, te prijedlozi naredbi i preporuka Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva.

Epidemiološka situacija COVID-19 u Federaciji BiH – 04.05.2021.

UKUPAN BROJ TESTOVA

633914

UKUPNO POTVRĐENIH

131030

UKUPNO IZLIJEČENIH

113922

UKUPNO UMRLIH

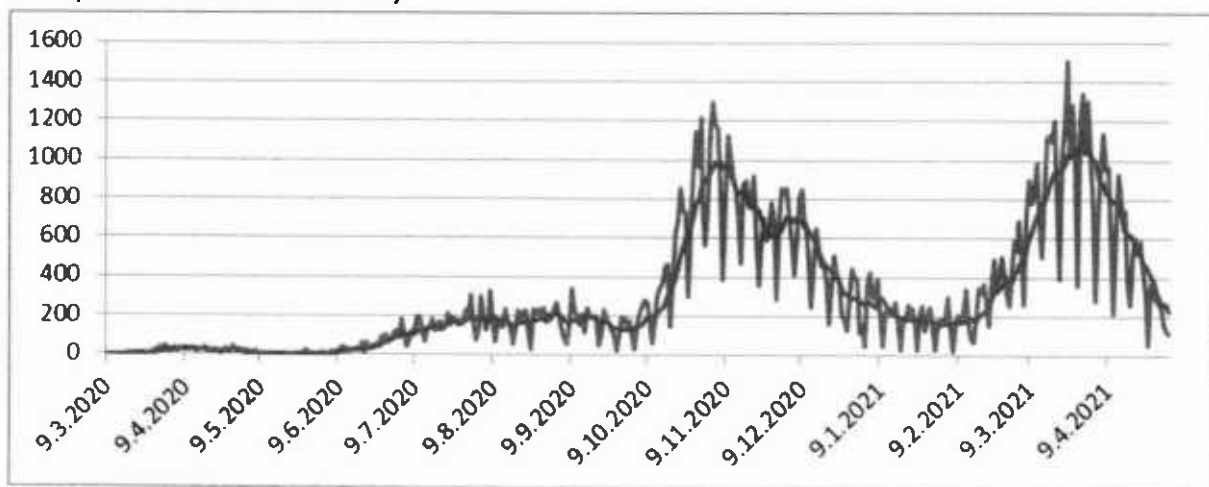
4982

UKUPNO AKTIVNIH

12126

Prema podacima dostavljenim Zavodu za javno zdravstvo FBiH u Federaciji BiH, zaključno s 04.05.2021. u 12h, registrirano je 131 030 laboratorijski potvrđenih slučajeva COVID-19 bolesti i 498a smrtna slučaja povezana s COVID-19. Trenutno je evidentirano 12 126 aktivnih slučajeva COVID-19.

Grafikon 1. Distribucija laboratorijski potvrđenih slučajeva COVID-19, Federacija BiH (do 04.05.2020. u 12h)

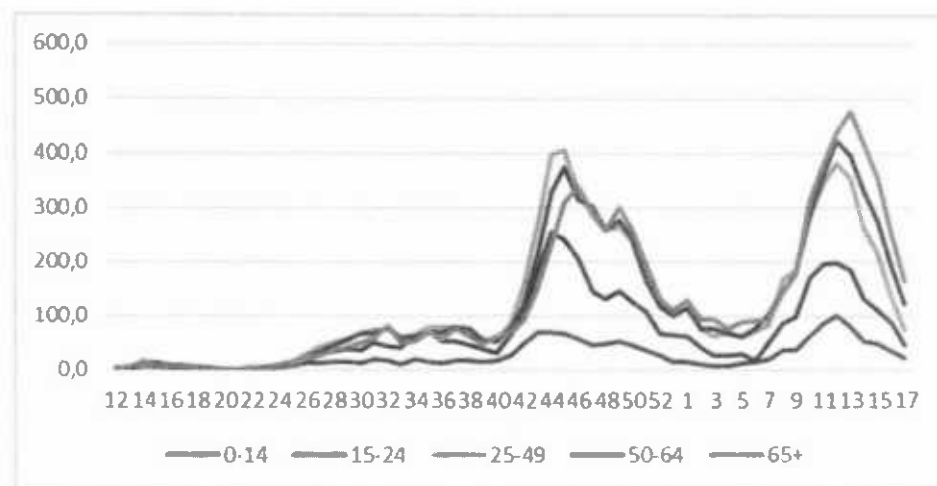
Plava linija – dnevni broj novih slučajeva, crvena linija – sedmodnevni prosjek broja novih slučajeva.

Tablica 1. Broj i incidenca laboratorijski potvrđenih i smrtnih slučajeva COVID-19 prema kantonima, Federacija BiH 04.05.2021.

KANTON	Ukupan broj potvrđenih slučajeva	Incidenca na 100.000	Slučajevi u zadnjih 7 dana	7-dnevna incidenca na 100.000	Broj smrtnih slučajeva	Smrtnost na 100.000
Unsko-sanski kanton	4640	1732.16	106	39.57	233	86.98
Posavski kanton	1661	4017.32	78	188.65	93	224.93
Tuzlanski kanton	19721	4494.19	451	102.78	968	220.6
Zeničko-dobojski kanton	10323	2881.17	104	29.03	1053	293.89
Bosansko-podrinjski kanton	1771	7686.3	19	82.46	77	334.19
Srednjobosanski kanton	5994	2398.76	76	30.41	515	206.1
Hercegovačko-neretvanski kanton	27602	12721.57	363	167.3	458	211.09
Zapadnohercegovački kanton	8735	9353.75	96	102.8	235	251.65
Kanton Sarajevo	45755	10881.2	261	62.07	1231	292.75
Kanton 10	4828	6034.7	102	127.49	119	148.74
Federacija BiH	131030	5982.84	1656	75.61	4982	227.48

Na nivou Federacije BiH, 7-dnevna incidenca iznosi 75 slučajeva/100.000 stanovnika. U posljednjih sedam dana, najviša 7-dnevna incidenca je zabilježena u Posavskom kantonu, Hercegovačko-neretvanskom kantonu i Kantonu 10.

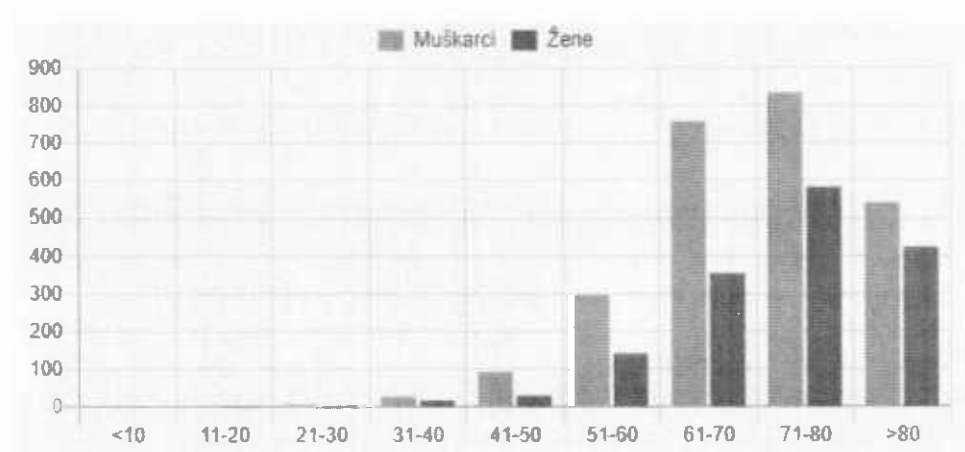
Grafikon 2. Incidenca laboratorijski potvrđenih slučajeva COVID-19 prema dobnim skupinama po tjednu, Federacija BiH 04.05.2021.

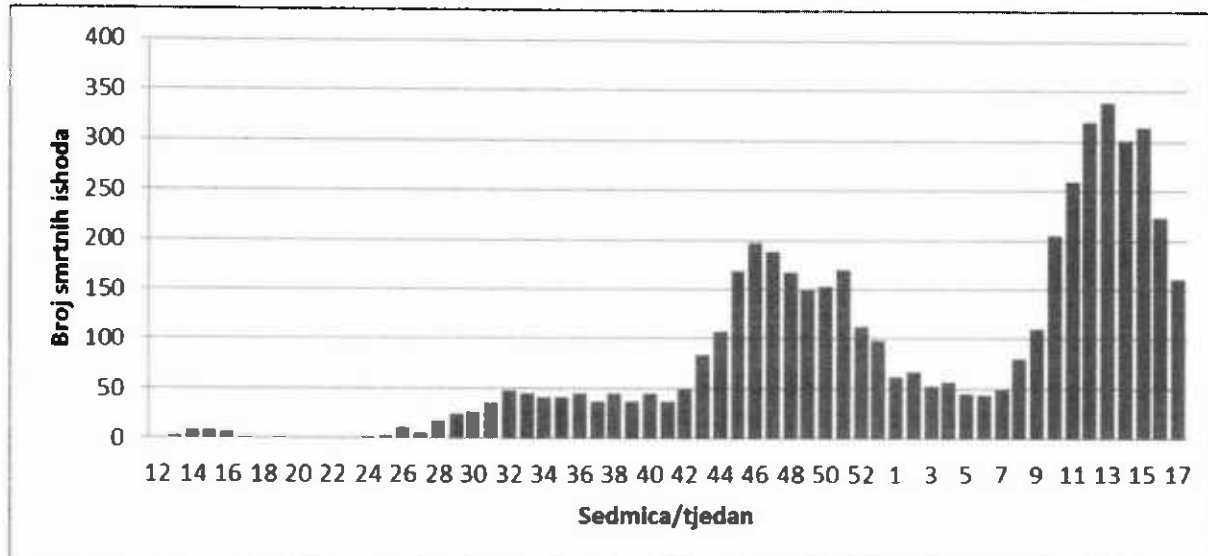
Smrtni slučajevi

Do 04.05.2021 u 12h Zavodu za javno zdravstvo FBiH prijavljeno je 4982 smrtna slučaja povezana s COVID-19. Prema dobnj strukturi, osobe starije od 60 godina čine 82%, a prema spolnoj strukturi, muški spol je zastupljen s 59,7%.

Grafikon 3. Distribucija smrtnih slučajeva od COVID-19 po dobi i spolu, Federacija BiH (do 04.05.2021. u 12h)

Grafikon 4. Distribucija smrtnih slučajeva od COVID-19 po tjednu, Federacija BiH (do 04.05.2021. u 12h)

Hospitalizirani

U FBiH na bolničkom liječenju trenutno je 755 osoba zbog COVID-19 bolesti, od kojih je 38 na invazivnoj mehaničkoj ventilaciji.

Tjedni indikatori

U 17. tjednu svi tjedni indikatori su u padu. Najveći pad bilježi 7-dnevna incidenca, broj novih potvrđenih slučajeva COVID-19 i broj smrtnih slučajeva zbog COVID-19.

Tablica 2. Tjedni indikatori, Federacija BiH 04.05.2021.

Tjedni indikatori	17 tj	16 tj	promjena
Broj novih potvrđenih slučajeva COVID-19	1869	3062	-39%
7-dnevna incidenca	75	145	-48,3%
Ukupan broj hospitaliziranih pacijenata od COVID-19 na kraju tjedna	755	1004	-24,8%
Broj pacijenata COVID-19 na respiratoru	38	51	-25,5%
Broj smrtnih slučajeva zbog COVID-19	161	223	-27,8%

*Izvrštaji o broju izvršenih PCR testova iz privatnih laboratorija iz KS nepotpuni.

Ukupan broj vakcinisanih u Federacija BiH po kantonima zaključno sa 18 sedmicom (period od 08.03. – 02.05.2021)			
Kanton	Ukupan broj vakcinisanih osoba protiv Covid-19	Ukupan broj vakcinisanih prvom dozom	Ukupan broj vakcinisanih drugom dozom
Unsko-sanski	4.589	4.143	446
Posavski	1.031	882	149
Tuzlanski	7.826	7.259	567
Zeničko-dobojski	7.719	6.605	1.114
Bosansko-podrinjski	618	534	84
Srednjo-bosanski	5.139	4.385	754
Hercegovačko-neretvanski	5.659	4.824	835
Zapadno-hercegovački	2.143	1.857	286
Sarajevski	19.583	18.060	1.523
Kanton 10	959	959	0
UKUPNO	55.266	49.508	5.758

* Nisu dostavljeni podaci o broju vakcinisanih osoba iz 1 kantona za predhodnu sedmicu

Količine vakcina zaprimljene od strane ZZJZFBiH

Vrsta	FBiH – zaprimljeno doza	Napomena
Pfizer	15.210	COVAX mehanizam (uzeto 6 bočica za analizu)
AstraZeneca	10.000	10.000 donacija od Reublike Srbije Federaciji (uzeto 60 doza na analizu od strane ALMBiH)
AstraZeneca	10.000	Donacija Republike Srbija Kantonu Sarajevo
AstraZeneca	17.100	Covax mehanizam
Sinovac	17.980	Donacija Republike Turske za FBiH (uzeto 40 doza za analizu)
Sinovac	400	Donacija Republike Turske za FBiH za vakcinaciju turskih zaposlenika u ambasadi Turske
Sinovac	10.000	Donacija Republike Turske za FBiH za vakcinaciju policije
Sinofarm	30.360	Donacija Republike Kine za FBiH (raspodjela na teren kreće od 05.05.2021. godine)
UKUPNO	111.050	

Procjena rizika

Iako se sveobuhvatna epidemiološka situacija u Federaciji BiH popravlja, treba naglasiti da je stanje i dalje jako ozbiljno, te da su zabilježene incidence i dalje visoke.

Na nivou Federacije BiH, 7-dnevna incidenca iznosi 75 slučajeva/100.000 stanovnika, dok je naročito zabrinjavajuća situacija je u Posavskom kantonu, Hercegovačko-neretvanskom kantonu i Kantonu 10.

Predložene mjere su preventivnog karaktera, te su i dalje najmanje restriktivne u europskom regionu i kao takve trebaju biti produžene, jer jamče održavanje gospodarskih aktivnosti, dok bi popuštanje mjera u ovom trenutku predstavljalo visoki rizik za ponovnu povećanu transmisiju virusa SARS-CoV-2, a samim tim i uvođenje restriktivnijih mjera, što bi dodatno otežalo funkcioniranje normalnog života i gospodarstva.

Treba napomenuti da je u pojedinim kantonima nastupilo popuštanje određenih mjera, kao što su: odvijanje redovne nastave u učionicama, omogućen je rad ugostiteljskih objekata, fitness centara i sl, te se čak bilježi i skraćivanje vremena ograničenog kretanja za stanovništvo u Zapadno - hercegovačkom kantonu. Navedeno popuštanje mjera može dovesti do pogoršanja situacije i izazvati porast incidence.

U tom kontekstu, i dalje smatramo da su mjere za održavanje nastavnog procesa, mjere za radne subjekte, mjere ograničavanja kretanja, mjere ograničavanja okupljanja u zatvorenom i na otvorenom prostoru, kao i opće mjere nošenje maski i održavanje fizičke distance dale najveći efekat do sada u borbi sa COVID-19, te da i dalje potrebno pristupiti sa oprezom kada je u pitanju popuštanje ovih mjera i kao takve se moraju postepeno popuštati.

Napominjemo da do trenutka cijepljenja većeg broja stanovništva protiv COVID-19, ali i do postizanja kolektivnog imuniteta, pridržavanje navedenih nefarmaceutskih mjera predstavlja jedini vid efikasne borbe protiv SARS- CoV-2 virusa.

Značajan rizik predstavlja i uočeno opuštanje stanovništva kada je u pitanju poštivanje mjera, a što predstavlja kršenje zakona iz ove oblasti, nedovoljan nadzor nad provedbom istih od strane nadležnih mjerodavnih uprava za inspeksijske poslove na razini kantona, odnosno mjerodavnih gradskih i općinskih inspektora, kao i uprava policija na razini kantona, a što je najčešće posljednica dugotrajnosti potrebe sljedivosti ovih mjera i kontrole provođenja ovih mjera.

Imajući u vidu naprijed navedenu epidemiološku situaciju u Federaciji BiH, te stanje u okruženju i Europi glede pojave novih sojeva korona virusa (brazilski, južnoafrički, indijski, britanski i češki), a posebno sekvencioniranog britanskog i češkog virusa u Bosni i Hercegovini kao prijetnja i izazov, smatramo da je potrebno usvojiti predložene mjere kako bi se zaustavilo daljnje širenje virusa.

II. – PRIJEDLOG PREPORUKA I NAREDBI

Cijeneći epidemiološku situaciju COVID-19 u Federaciji BiH, sa procjenom rizika, Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva je dana, 04.05.2021. godine održao sjednicu na kojoj su usvojeni prijedlozi naredbi i preporuka u cilju zaštite pučanstva od COVID-19 i sprječavanja daljnje transmisije ove zarazne bolesti.

Sastavni dio ove Informacije su predložene naredbe (**Privitak 1.**) i predložene preporuke (**Privitak 2.**).

Privitak 1.

NAREDBE KRIZNOG STOŽERA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

I. OPĆE NAREDBE

1. Naređuje se vladama kantona, odnosno kantonalnim kriznim stožerima donošenje restriktivnijih mjera u odnosu na mjere iz ove naredbe shodno procjeni epidemiološke situacije, a koja se temelji na tjednoj incidenci zaraženih, broju hospitaliziranih pacijenata, broju pacijenata koji koriste respiratornu potporu i raspoloživosti svih resursa u zdravstvu (tehničkih, ljudskih i dr.).

2. Naređuje se obvezno nošenje zaštitnih maski preko usta i nosa za zaštitu respiratornog sistema u zatvorenom prostoru i uz poštivanje distance od minimalno 2 metra.

Nalaže se obvezno nošenje maske i na otvorenom prostoru ukoliko se ne može ostvariti distanca od 2 metra. Obavezno je nošenje maski na autobuskim, tramvajskim trolejbuskim, minibuskim stajalištima, peronima i pijacama/otvorenim tržnicama i na drugim mjestima gdje se primjeti veća fluktuacija stanovništva.

Izuzetak od nošenja zaštitnih maski su:

- djeca mlađa od šest godina, osobe koje imaju probleme sa disanjem zbog hroničnih bolesti ili koja ne mogu skinuti masku bez pomoći druge osobe npr. osobe sa intelektualnim poteškoćama ili smetnjama u razvoju, osobe s oštećenjem sluha,
- učenici osnovnih škola od 1. do 5. razreda tijekom obavljanja nastave u učionicama,
- sportisti na utakmicama, treninzima i sportskim aktivnostima, vozači na biciklu, električnom romobilu i motociklu;
- članovi iste porodice koji na otvorenom prostoru ne ostvaruju distancu od 2 metra.

3. Dozvoljeno je okupljanje ljudi na određenom prostoru pod sljedećim uvjetima:

- ne više od 20 ljudi u zatvorenom prostoru,
- ne više od 30 ljudi na otvorenom prostoru.

Sva okupljanja unutar navedenih ograničenja moraju se odvijati u prostoru koji omogućuje obveznu fizičku distancu od najmanje 2 metra između osoba (osim članova istog kućanstva).

S ciljem smanjivanja rizika od COVID-19, kao i zaštite osobnog zdravlja, za vrijeme okupljanja, potrebno je obvezno pridržavanje preporuka donijetih od strane zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera). Za provođenje mjera na skupovima odgovorni su organizatori okupljanja. Organizator je dužan izvršiti prijavljivanje održavanja skupa sukladno propisima o javnom okupljanju, kao i kriznim stožerima kantonalnih ministarstvima zdravstva.

4. Ograničava se kretanje pučanstva na cijelom teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine u vremenu od 23:00 sata uvečer do 5:00 sati ujutru narednog dana.

Iz stavka (1) ove točke izuzimaju se svi zaposlenici koji su uključeni u provođenje mjera i aktivnosti na rješavanju epidemije COVID-19 na području Federacije BH, zaposlenici kojima se proces rada odvija u smjenama, međugradski i međunarodni prijevoz putnika, taxi služba, kao i vozači teretnih vozila u domaćem i međunarodnom transportu.

Zaposlenici iz stavka (2) koji su uključeni u provođenje mjera i aktivnosti na rješavanju epidemije COVID-19 na području Federacije BH, zaposlenici kojima se proces rada odvija u smjenama, moraju imati odobrenje poslodavca za kretanje u razdoblju od 23:00 sata uvečer do 5:00 sati ujutru narednog dana.

Za kontrolu točke 4. Poglavlja I. „Opće naredbe“ zadužuje se kantonalne uprave policija nadležnih kantonalnih ministarstava unutarnjih poslova sukladno kantonalnim propisima o javnom redu i miru.

5. Nalaže se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva, da na temelju procjene COVID-19 epidemiološke situacije na području kantona, reduciraju broj osoba, od maksimalno dozvoljenog broja osoba u otvorenom i zatvorenom prostoru sukladno točki 3. ove naredbe, na skupovima koji se održavaju, poput: političkih skupova, vjenčanja, svadbe, krizmi, sprovoda, dženaza i drugih obiteljskih okupljanja i sličnih događaja, a u cilju sprječavanja širenja infekcije COVID-19 među pučanstvom, kao i zaštite osobnog zdravlja i javnog zdravlja pučanstva.

6. U uvjetima COVID-19 epidemiološke situacije u Federaciji BiH koja se pogoršava, naređuje se striktno poštovanje preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, za sve one na koje se preporuke odnose, a koje su dostupne na www.zzjz.fbih.ba i to:

- preporuke za državljane BiH i strane državljane koji ulaze u BiH;
- preporuke - javni prevoz;
- preporuke za muzeje, galerije, kina i sl.;
- preporuke za ugostiteljske objekte;
- preporuke za škole u kontekstu COVID-19 za školsku 2020/2021. godinu;
- preporuke - vrtići;
- preporuke za stomatološke ordinacije;
- preporuke - trajni smještaj i zbrinjavanje;
- preporuke za sportsko-rekreativne aktivnosti-dopuna;

- preporuke za rad hotela;
- preporuke za trgovine, uslužne djelatnosti, tržne centre;
- preporuke- proslave;
- preporuke za rad studentskih domova u kontekstu COVID-19,
- preporuke za skijališta u kontekstu COVID-19.

7. Naređuje se Federalnoj upravi za inspekcijske poslove i kantonalnim upravama za inspekcijske poslove, kao i inspekcijama organiziranim pri mjerodavnim ministarstvima u kantonu, odnosno mjerodavnim općinskim i gradskim inspektorima da kontinuirano kontroliraju provođenje Naredbe pod toč. 2, 3, 4, 5 i 6. ovog poglavlja, te sukladno svojim ovlastima poduzimaju mjere iz okvira svoje mjerodavnosti, koja uključuje pokretanje kaznenih prijava protiv počinitelja za koje se postavi osnovana sumnja da ne izvršavaju naredbe u uvjetima pandemije COVID-19 za kaznena djela kažnjiva po Kaznenom zakonu Federacije BiH.

8. Traži se od mjerodavnih uprava policije i mjerodavnih tužiteljstava žurno postupanje po podnijetim kaznenim prijavama iz točke 7. ove Naredbe, sukladno njihovim ovlastima.

II. NAREDBE ZA KRIZNE STOŽERE KANTONALNIH MINISTARSTAVA ZDRAVSTVA I USTANOVE I DRUGE SUBJEKTE U OBLASTI ZDRAVSTVA

1. Obvezuju se krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva, kao i zdravstvenih ustanova s područja kantona, da redovito revidiraju krizne planove pripravnosti i odgovora na pojavu novog koronavirusa (COVID-19), spram promjene epidemiološke situacije na području kantona ili lokalne zajednice.

2. Nalaže se svim zdravstvenim ustanovama na području Federacije BiH, da nastave sa kontinuiranim provođenjem i primjenom kantonalnog kriznog plana pripravnosti odgovora na pojavu COVID-19, a naročito mjera koje se odnose na hospitalizaciju osoba i drugih mjera prema izvorima zaraze sukladno revidiranom dokumentu „Upravljanje slučajem COVID-19 i osiguranje kontinuiteta zdravstvenih službi- prijenos o zajednici“.

3. Nalaže se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva, da se pripreme i osiguraju za slučaj zbrinjavanja većeg broja oboljelih u zdravstvenim ustanovama sukladno odredbama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (“Službene novine Federacije BiH”, broj 29/05).

Nalaže se kantonalnim ministrima nadležnim za zdravstvo da:

- preduzmu mjere i aktivnosti u smislu angažovanja zdravstvenih radnika, organizacije i rasporeda rada i radnog vremena, promjene mjesta i uvjeta rada pojedinih zdravstvenih ustanova;

- sukladno Smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije, za nove varijante SARS-COV-2 koje izazivaju i povećan prijenos u zajednici u zemljama, od 01.02. februara-2021.godine, a u cilju osiguranja kontinuiteta pružanja zdravstvenih usluga, u suradnji sa zdravstvenim ustanovama izrade liste zdravstvenih usluga koje se moraju pružati na području kantona, a sukladno epidemiološkoj situaciji u kantonu i raspoloživim kapacitetima.

4. Zadužuju se zavodi za javno zdravstvo kantona da pojačaju nadzor nad provođenjem i primjenom kantonalnog kriznog plana pripravnosti i odgovora na pojavu novog koronavirusa COVID-19.

5. U zdravstvenim ustanovama, bez obzira na oblik vlasništva, kao i privatnim praksama, obvezno je provođenje trijaže i pridržavanje striktnih mjera za prevenciju i kontrolu infekcije i praćenje općih i specifičnih preporuka radi sigurnosti osoblja i pacijenata u kontekstu COVID-19.

6. Nalaže se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da u svim zdravstvenim ustanovama na području kantona, bez obzira na oblik vlasništva, kao i privatnim praksama, te u kliničkim centrima u Federaciji BiH, organiziraju pružanje zdravstvene zaštite spram procjene epidemiološke situacije u kantonu, te sukladno kriznim planovima kantona, kao i kriznim planovima zdravstvenih ustanova.

7. Nalaže se kliničkim centrima u Federaciji BiH, kao općim, kantonalnim i specijalnim bolnicama u Federaciji BiH da osiguraju 30% svojih kapaciteta za hospitalizaciju i liječenje pacijenta oboljelih od COVID-19. Za provođenje ove naredbe odgovorni su ravnatelji i upravna vijeća zdravstvenih ustanova, svako u okviru svojih zakonom utvrđenih nadležnosti.

Sukladno epidemiološkoj situaciji COVID-19, svaka bolnica je dužna izraditi plan zadovoljenja povećanih potreba za COVID-19 kapacitetima. Plan mora biti jasan i precizan, koordiniran sa kriznim stožerom mjerodavnog ministarstva zdravstva, te sačinjen sukladno revidiranom dokumentu „Upravljanje slučajem COVID-19 i osiguranje kontinuiteta zdravstvenih službi- prijenos o zajednici“.

Također ravnatelji i upravna vijeća mogu dozvoliti provođenje elektivnih hirurških programa i rada konsultativno specijalističkih službi shodno epidemiološkoj situaciji, na kantonu kao i dovoljnog broja zdravstvenog kadra u ustanovi koji im je na raspolaganju. Za prethodno navedene aktivnosti konsultirati krizne stožere kantonalnih ministarstava zdravstva.

8. Nalaže se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da u svim zdravstvenim ustanovama na području kantona, bez obzira na oblik vlasništva, kao i kliničkim centrima u Federaciji BiH, intenziviraju rad bolničkih povjerenstava i bolničkih timova s ciljem sprječavanja širenja COVID-19 infekcije u zdravstvenim ustanovama sukladno članku 51. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, kao i odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu provođenja mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija („Službene novine Federacije BiH“, broj: 84/10).

9. Mikrobiološku djelatnost - laboratorijsku izolaciju virusne RNA i identifikaciju uzročnika zarazne bolesti (SARS CoV-2) radi utvrđivanja dijagnoze na COVID-19 obavljaju laboratorije zdravstvenih ustanova verificirane od strane Federalnog ministarstva zdravstva, kao i Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu – Laboratorij za molekularno-genetička i forenzička ispitivanja, kao podrška javnom sektoru zdravstva, i to za vrijeme trajanja potrebe za obavljanjem ove djelatnosti u Federaciji BiH spram epidemiološke COVID-19 situacije u BiH i u svijetu.

Sve verificirane laboratorije, kao i Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu – Laboratorij za molekularno-genetička i forenzička ispitivanja, kao podrška javnom sektoru zdravstva iz stavka (1) ove točke dužne su čuvati originalne uzorke i ekstrakcije, na temperaturi od minimalno -20 °C, najmanje 14 dana računajući od dana testiranja, kao i voditi ažurne evidencije o korištenim internim i pozitivnim kontrolama u smislu utvrđenih vrijednosti istih.

10. U svrhu unaprjeđenja odgovora na pandemiju COVID-19, kod pacijenata sa izraženim kliničkim simptomima karakterističnim za ovo oboljenje (sukladno definiciji slučaja), osim PCR temeljnih testova, koji ostaju zlatni standard za dijagnostiku, preporučuje se i korištenje antigenskih testova (Ag-RDT).

Antigenski testovi se mogu koristiti u situacijama kada je PCR nedostupan ili kada je potrebno duže vrijeme za obradu. Antigenski testovi za detekciju SARS-CoV-2 moraju ispunjavati minimalne zahtjeve: $\geq 80\%$ senzitivnost i $\geq 97\%$ specifičnost u usporedbi sa referentnim PCR testom.

Testiranje Ag-RDT testovima se treba provoditi prema uputama proizvođača i unutar 5-7 dana nakon pojave simptoma. Negativan rezultat antigenskog testiranja ne može u potpunosti isključiti aktivnu COVID-19 infekciju, te je kod simptomatskih pacijenata potrebno ponovljeno testiranje PCR testom.

Testiranje Ag-RDT testovima u svrhu dijagnostike provode zdravstvene ustanove.

Zdravstvena ustanova koja obavlja antigenska testiranja (Ag-RDT) dužna je redovito izvještavati zavod za javno zdravstvo kantona, a zavod za javno zdravstvo kantona se obvezuje podatke o rezultatima antigenskog testiranja (Ag-RDT) dostavljati Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH.

11. U cilju brže i efikasnije laboratorijske detekcija koronavirusa SARS-CoV-2, nalaže se svim kantonalnim ministarstvima zdravstva da u suradnji sa zavodima zdravstvenog osiguranja kantona, kao i drugim zdravstvenim ustanovama, stave u funkciju sve resurse i kapacitete laboratorija verificiranih od strane Federalnog ministarstva zdravstva, kao i Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu – Laboratorij za molekularno-genetička i forenzička ispitivanja, kao podršku javnom sektoru zdravstva.

12. Nalaže se mikrobiološkim laboratorijama da redovito dostavljaju podatke Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH o testiranim osobama na SARS-CoV-2 i rezultatima testiranja, putem on-line platforme COVID-19.ba koja u realnom vremenu prikazuje podatke o COVID-19 u Federaciji BiH, a svakim danom do 12:00 sati za prethodni dan.

U slučaju da ovlaštene zdravstvene ustanove (privatne i javne), ne dostavljaju podatke putem on-line platforme COVID -19, a kako je definirano ovom naredbom, pokrenut će se postupak po službenoj dužnosti o stavljanja van snage Rješenja donesenog od strane Federalnog ministarstva zdravstva za obavljanje mikrobiološke djelatnosti - laboratorijska izolacija virusne RNA i identifikacija uzročnika zarazne bolesti (SARS CoV-2).

Nalaže se zdravstvenim ustanovama da redovito dostavljaju podatke o hospitaliziranim pacijenatima, uključujući i hospitalizirane pacijente u jedinicama intenzivne njege, pacijenatima na respiratoru, težini kliničke slike i ishodu liječenja (oporavljeni i umrli), nadležnim kantonalnim zavodima za javno zdravstvo, koji su dužni izvijestiti Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, putem on-line platforme COVID-19.ba, svakim danom do 12:00 sati za prethodni dan.

Sukladno važećem Pravilniku o načinima provođenja obvezne imunizacije, imunoprofilakse protiv zarazne bolesti, te osobama koje se podvrgavaju toj obvezi i dopunama navedenog Pravilnika (Službene novine Federacije BiH, broj: 12/21) nalaže se zdravstvenim ustanovama da redovito unose podatke o imunizaciji protiv COVID -19 i putem baze vaccine.covid-19.ba.

Agregirani dnevni podaci o hospitaliziranim pacijenatima, uključujući i hospitalizirane pacijente u jedinicama intenzivne njege, pacijenatima na respiratoru, nadležni kantonalni zavodi za javno zdravstvo dostavljaju Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH, putem emaila (m.blazevic@zzjzfbih.ba) svakim danom do 11:00 sati.

13. Kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva dostavljaju se, radi obvezne primjene, Ažurirane preporuke za otpuštanje osoba iz izolacije-COVID-19 sačinjene od Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, te su dostupne na stranici zavoda www.zzjzfbih.ba.

14. Obvezuju se kantonalna ministarstva zdravstva, krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva i zdravstvene ustanove da ažuriraju podatke s brojevima telefona, radi kontinuirane dostupnosti svim zainteresiranim, te iste dostave Federalnom ministarstvu zdravstva, odnosno Kriznom stožeru Federalnog ministarstva zdravstva.

15. Naređuje se kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da najmanje jednom tjedno dostavljaju izvješće o svom radu Kriznom stožeru Federalnog ministarstva zdravstva.

16. Naređuje se svim pedijatrijskim službama primarne zdravstvene zaštite da izvrše reviziju zdravstvenih kartona i plana za imunizaciju djece u suradnji sa kantonalnim zavodima za javno zdravstvo i intenziviraju imunizaciju djece koja su propustila jedno ili više cjepiva iz programa obavezne imunizacije i to u roku od 30 dana od stupanja na snagu ove naredbe.

Odgovorna osoba za provedbu ove aktivnosti je direktor doma zdravlja, te je isti dužan

podnijeti izvješće Zavodu za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Federalnom ministarstvu zdravstva.

Zahtjeva se nadzor nad provedbom ove mjere od strane nadležne inspekcije.

17. Naređuje se svim centrima za mentalno zdravlje da se stave u punu funkciju kao podrška održavanju mentalnog zdravlja stanovništva. Odgovorna osoba za provedbu ove aktivnosti je direktor doma zdravlja, te je isti dužan podnijeti izvješće Zavodu za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Federalnom ministarstvu zdravstva. Zahtjeva se nadzor nad provedbom ove mjere od strane nadležne inspekcije.

III. NAREDBE ZA POSLOVNE SUBJEKTE

1. Nalaže se svim pravnim i fizičkim osobama, koja zapošljavaju više od 20 djelatnika, a koji do sada nisu donijeli krizni plan pripravnosti i odgovora na pojavu COVID-19, da što žurnije donesu navedeni plan, kojim će biti usklađena organizacija rada navedenih subjekata sa datim preporukama i smjernicama Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH i kantonalnih zavoda za javno zdravstvo.

2. Nalaže se poslovnim subjektima da reorganiziraju rad svojih uposlenika, na mjestima gdje nije moguće ispoštovati distancu od 2m među uposlenima, tako što će reorganizirati radno vrijeme, organizirati rad u smjenama, omogućiti rad od kuće i primijeniti druge načine obavljanja radnih zadataka koji neće ugroziti djelatnosti i radne procese, a omogućit će poštivanje higijensko – epidemioloških mjera.

IV. SUPERMARKETI I VELETRGOVINE

1. U veletrgovinama i supermarketima se ograničava broj kupaca prema sljedećim kriterijima tako da se definira prosor od 10m² prodajnog objekta po potrošaču.

2. Bez obzira na veličinu prostora prodajnog objekta, nije dozvoljen boravak više od 400 potrošača.

3. Supermarketi i veledrogerije, kao i drugi objekti slične namjere dužni su na ulazu u objekt na vidljivom mjestu postaviti informacije o veličini prodajnog prostora i maksimalno dozvoljenom broju potrošača sukladno definiranom prodajnom porostoru/broj potrošača.

4. Supermarketi i veledrogerije, kao i drugi objekti slične namjere dužne su osigurati rad svih kasa/naplatnih mjesta.

5. Supermarketi i veledrogerije, kao i drugi objekti slične namjere dužne su osigurati COVID redare.

V. NAREDBE ZA UGOSTITELJSKE OBJEKTE

1. Dozvoljava se pružanje usluga u ugostiteljskim objektima u otvorenom i zatvorenom prostoru, samo sjedeća mjesta, uz obvezno pridržavanje preporuka donijetih od strane zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera) sukladno toč. 2 – 6 ove naredbe. Pružanje usluga u ugostiteljskim objektima dozvoljeno je za maksimalno 20 osoba u zatvorenom prostoru i 30 osoba na otvorenom prostoru ugostiteljskog objekta, i to isključivo uz uvjet da veličina zatvorenog i otvorenog prostora ugostiteljskog objekta omogućava poštivanje navedenih mjera i preporuka zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH.

VI. NAREDBE ZA USTANOVE KOJE ZBRINJAVAJU I SMJEŠTAJU STARIJE OSOBE, USTANOVE KOJE ZBRINJAVAJU I SMJEŠTAJU OSOBE S POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU I OSOBE S DUŠEVNIM SMETNJAMA, KAZNENO-POPRAVNE USTANOVE I DRUGE USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE

1. Dozvoljavaju se posjete osobama smještenim u ustanove socijalne zaštite koje zbrinjavaju i smještaju starije osobe, uz uvjet da ustanova mora imati interni plan za posjete u ustanovi, kao i krizni plan u slučaju pojave zarazne bolesti COVID-19.

Ostale ustanove socijalne zaštite, uključujući u ovo i ustanove socijalne zaštite koje zbrinjavaju i smještaju osobe s poteškoćama u razvoju i osobe s duševnim smetnjama, te kazneno-popravne ustanove, moraju imati interni plan za posjete i izlaske iz ustanove, kao i krizni plan u slučaju pojave zarazne bolesti COVID-19.

2. Dozvoljava se prijem novih korisnika u ustanovama socijalne zaštite uz uvjet da je prethodno provedena mjera izolacije od 14 dana i testiranje na COVID-19 nakon isteka roka od 14 dana izolacije koje mora rezultirati negativnim testom. Navedeno se primjenjuje i kod premještanja korisnika iz jedne ustanove u drugu, odnosno u slučaju premještanja korisnika iz zdravstvene ustanove u ustanovu socijalne zaštite. Obveza je ustanove socijalne zaštite osigurati prostor za izolaciju korisnika.

3. Zabranjena je organizacija grupnih putovanja za korisnike ustanova socijalne zaštite.

VII. NAREDBE ZA GRADSKI, PRIGRADSKI I MEĐUGRADSKI PRIJEVOZ

1. Dozvoljava se rad gradskog, prigradskog i međugradskog prijevoza uz obvezno pridržavanje preporuka donijetih od strane Zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera).

VIII. NAREDBE ZA OBRAZOVNE USTANOVE

1. Obvezuju se krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva, da u suradnji sa kantonalnim ministarstvom nadležnim za promet razmotre mogućnost organiziranog javnog prijevoza u kojem će se prevoziti samo učenici osnovnih škola, a sve u cilju suzbijanja širenja COVID-19.
2. Provođenje nastave u kantonu organizira se uz uvažavanje preporuka donijetih od strane mjerodavnog zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera), kao i Preporuci za škole u kontekstu COVID-19 za školsku godinu 2020/2021 sačinjenu od Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, a koja je sastavni dio ove naredbe.
3. U cilju sprječavanja širenja COVID-19, svaka obrazovna ustanova na području kantona mora imati krizni plan pripravnosti i odgovora na pojavu COVID-19 i imenovan operativni tim za praćenje implementacije kriznog plana.
4. Obvezuju se kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao i mjerodavni inspektori pri gradovima i oćinama, da nalože svim obrazovnim ustanovama u kantonu, u čijim prostorima i tijekom provođenja obrazovnog procesa može doći do prijenosa zarazne bolesti COVID-19, kao i drugih zaraznih bolesti, da uspostave i provodu redovite kontrole higijenskih i zdravstveno-tehničkih uvjeta u objektu i procesu rada, provođenje planova samokontrole sačinjenih sukladno načelima analize rizika i kritičnih kontrolnih točaka, a prema preporukama mjerodavnog zavoda za javno zdravstvo kantona. Navedeno uključuje i kontinuiran pojačan inspekcijski nadzor od strane mjerodavnih inspekcija u obrazovnim ustanovama s ciljem sprječavanja prijenosa COVID-19.
5. Održavanje pripravničkog i specijalističkog, odnosno subspecijalističkog staža zdravstvenih djelatnika u zdravstvenim ustanovama, te drugim institucijama u kojima se staž obavlja, polaganje stručnih, specijalističkih i subspecijalističkih ispita zdravstvenih djelatnika, kao i obavljanje pripravničkog staža i polaganje stručnih ispita u drugim strukama, odnija se uz striktno pridržavanje preporuka donijetih od strane zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera).
6. Nastava na fakultetima u novoj akademskoj godini 2020/2021 odvija uz striktno i kontinuirano pridržavanje higijensko-epidemioloških mjera za prevenciju COVID-19.

7. Odredba toč. 4. i 5. poglavlja VIII. ove naredbe primjenjuje se i na fakultete prilikom održavanja nastave u novoj akademskoj 2020/2021 godini.
8. Svi oblici nastave na fakultetima, kao i ostale poslovne aktivnosti (konsultacije sa studentima, ispiti, sjednice nastavnog vijeća i sl.), gdje god je to moguće, trebaju se održavati na daljinu primjenom informatičko-komunikacijske tehnologije (on-line nastava, putem konferencijskih poziva, e-maila, Skype-a i sl.). Okupljanje osoblja i studenata su jedino dopušteni tamo, gdje je to neophodno, za izvođenje nastave i ocjenjivanje (npr. održavanje neophodne praktične nastave), u manjim skupinama i uz pridržavanje higijensko-epidemioloških mjera za prevenciju COVID-19.

IX. NAREDBE ZA KAZALIŠTA I KINA

1. Izuzetno od točke 3. Poglavlja I. „Opće naredbe“ kojom je utvrđeno da je u zatvorenom prostoru dozvoljeno okupljanje ljudi ne više od 20 osoba, kazalištima i kinima dozvoljava se organiziranje predstava i projekcija filmova za ne više od 70 osoba, uz poštivanje higijensko-epidemioloških preporuka, te obveznu fizičku distancu od najmanje 2 metra između osoba, kao i pod uvjetom da veličina prostora u kojme se održavaju predstave i projekcije filmova omogućava provedbu navedenih mjera.
2. Krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva na temelju procjene COVID-19 epidemiološke situacije na području kantona, mogu reducirati broj osoba od maksimalno dozvoljenog broja osoba iz točke 1. Poglavlja IX. ove naredbe.

X. NAREDBE ZA SPORTSKA NATJECANJA I TRENAŽNE PROCESSE

1. Dozvoljava se održavanje profesionalnih sportskih natjecanja u otvorenom i zatvorenom prostoru, ali bez prisustva publike, uz obvezno pridržavanje preporuka donijetih od strane Zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera).
2. Dozvoljava se održavanje trenažnih procesa sportista svih profesionalnih sportskih klubova, uz obvezno pridržavanje preporuka donijetih od strane zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH (higijensko-epidemioloških mjera).

XI. NAREDBE ZA MJERODAVNE INSPEKCIJSKE ORGANE I MJERODAVNE UPRAVE POLICIJA

1. Zadužuju se Federalna uprava za inspeksijske poslove, kantonalne uprave za inspeksijske poslove, kao i inspekcije organizirane pri mjerodavnim ministarstvima u kantonu, odnosno mjerodavni općinski i gradski inspektori da pojačaju inspeksijski nadzor svih inspekcija, a u cilju kontrole provođenja naređenih mjera i sprječavanja širenja COVID-19 na području svoje jurisdikcije, kao i kontrolu ove naredbe.
2. Zadužuje se FMUP – Federalna uprava policije i MUP kantona – Uprava policije sukladno točki IV. Odluke o proglašenju prestanka stanja nesreće uzrokovano pojavom koronavirusa (COVID-19) na području Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 34/20 i 5/21), poduzimaju mjere iz svoje mjerodavnosti kao potpora inspeksijskim službama, a u cilju kontrole provođenja naređenih mjera i sprječavanja širenja COVID-19 na području svoje jurisdikcije.
3. Zadužuju se Federalna uprava za inspeksijske poslove, kantonalne uprave za inspeksijske poslove, kao i inspekcije organizirane pri mjerodavnim ministarstvima u kantonu, odnosno mjerodavni općinski i gradski inspektori da dostave Kriznom stožeru Federalnog ministarstva zdravstva, odnosno kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva izvješća o pojačanom inspeksijskom nadzoru svih inspekcija, a u cilju kontrole provođenja naređenih mjera i sprječavanja širenja COVID-19 na području svoje jurisdikcije, te da navedena izvješća nastave dostavljati u kontinuitetu svakih 14 dana. Krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva navedena objedinjena izvješća za područje kantona dostavljaju Kriznom stožeru Federalnog ministarstva zdravstva.

XII. NAREDBA ZA ODRŽAVANJE SJEDNICA I RADNIH TIJELA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

1. Izuzetno od točke 2. Poglavlja I. „Opće naredbe“ kojom je utvrđeno da je u zatvorenom prostoru dozvoljeno okupljanje ljudi ne više od 20 osoba, dozvoljava se održavanje sjednica i radnih tijela Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, uz poštivanje higijensko-epidemioloških preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, koji su sastavni dio ove naredbe, kao i pod uvjetom da veličina prostora u kojem se održavaju sjednice i radna tijela Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine omogućava provedbu navedenih mjera.
2. Nalaže se Kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da na temelju procjene COVID-19 epidemiološke situacije i uz higijensko-epidemiološke preporuke zavoda za javno zdravstvo kantona, na području kantona, kao i općina, donesu naredbu za održavanja sjednica i radnih tijela zakonodavnih tijela kantona, kao i organa odlučivanja u jedinicama lokalne samouprave (gradska, općinska vijeća i sl.)

XIII- NAREDBA ZA ODRŽAVANJE PRETRESA U SUDOVIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

1. Izuzetno od točke 3. Poglavlja I. „Opće naredbe“ kojom je utvrđeno da je u zatvorenom prostoru dozvoljeno okupljanje ljudi ne više od 20 osoba, dozvoljava se održavanje pretresa u Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, uz poštivanje higijensko-epidemioloških preporuka Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, koji su sastavni dio ove naredbe, kao i pod uvjetom da veličina prostora u kojem se održavaju pretresi omogućava provedbu navedenih mjera.
2. Nalaže se Kriznim stožerima kantonalnih ministarstava zdravstva da na temelju procjene COVID-19 epidemiološke situacije i uz higijensko-epidemiološke preporuke zavoda za javno zdravstvo kantona, na području kantona, kao i općina, donesu naredbe za održavanja pretresa u sudovima na području kantona, kao i općina.

Privitak 2.

PREPORUKE KRIZNOG STOŽERA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

1. Preporučuje se osobama starije životne dobi, naročito onima sa hroničnim bolestima, da izbjegavaju bespotrebna kretanja i korištenje javnog prijevoza, te da redovito koriste zaštitnu opremu. U slučaju prijeko potrebe za kretanjem, preporučuje se isto u periodu od 11.00 – 13.00 sati. Također, preporučuje se osobama starije životne dobi da maksimalno reduciraju odlaske u ordinacije kod obiteljskog liječnika i u bolnice, ukoliko im nije prijeko potrebna zdravstvena skrb. Preporučuje se najprije kontaktirati telefonom obiteljskog liječnika, ukoliko je osobi ove dobi potreban recept ili liječnički savjet.
2. Preporučuje se pučanstvu na području Federacije BiH, da zbog epidemije COVID-19 izbjegavaju javna i privatna okupljanja i ograniče svoja kretanja.
3. U slučaju pojave nekih od simptoma kao što su: povišena temperatura, kašalj, gubitak mirisa ili okusa, preporučuje se osobama sa simptomima, kao i članovima njihovog kućanstva da ostanu kući, te se telefonski jave nadležnom liječniku kako bi dobili daljnje upute.
4. Preporučuje se svim državljanima Federacije BiH da ne putuju u zemlje u kojima je prisutna visoka transmisija COVID-19, kao i ni unutar Bosne i Hercegovine, kako bi se spriječila lokalna transmisija virusa.
5. Preporučujemo svim državljanima Federacije BiH koji žive ili rade u zemljama u kojima je prisutna visoka transmisija COVID-19, da ne dolaze u Federaciju BiH, zbog povećanja rizika od unošenja COVID-19, a što bi dodatno moglo rezultirati daljnjem pogoršanju COVID-19 epidemiološke situacije u Federaciji BiH.
6. Preporučuje se online model odvijanja redovne nastave u svim obrazovnim institucijama na području Federacije Bosne i Hercegovine gdje god je to moguće, odnosno gdje postoje uvjeti (informatičko-komunikacijske tehnologija) za implementaciju online modela.
7. Preporučuje se uposlenicima obrazovnih ustanova što kraće zadržavanje u zajedničkim prostorima obrazovnih ustanova (zbornice, kantine, hodnici i sl.), te obavljanje poslovnih aktivnosti (roditeljski sastanci, sjednice nastavnog vijeća, informacije za roditelje i sl.) usmjeriti na ostale mogućnosti poslovne komunikacije primjenom informatičko-komunikacijske tehnologije (putem konferencijskih poziva, e-maila, Skype-a i sl.).

8. Preporučuje se svim pravnim subjektima da na području Federacije Bosne i Hercegovine, shodno radnim procesima i zadacima koje obavljaju, omoguće klizno radno vrijeme i rad od kuće, gdje god je to moguće.
9. Preporučuje se roditeljima da obustave pohađanje izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti svoje djece, te da izbjegavaju slična okupljanja, posebno u zatvorenom prostoru.
10. Vlade kantona, odnosno krizni stožeri kantonalnih ministarstava zdravstva, spram procjene epidemiološke situacije na kantonu, preporuke od pod toč. 1. do 9. mogu donijeti i u formi naredbe.